

Mál nr. 7/2008

**M
og
vátryggingafélagið X v/ slysatryggingar ökumanns.**

**Ágreiningur um bótaskyldu úr slysatryggingu ökumanns
vegna líkamstjóns við akstur vélsleða.**

Gögn.

1. Málskot móttakið 15.1.2008 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf X, dags. 23.1.2008.

Málsatvik.

Þann 19.12.2004 voru þrír ungir piltar á tveimur vélsleðum, A og B að leik á Hauganesvegi skammt austan Ólafsfjarðarvegar. Óku þeir sleðunum til suðurs og upp á upphækkaðan veginn og stukku yfir hann. Upphækkun vegarins er um þrír metrar að norðanverðu og um einn metri að sunnanverðu. Breidd vegarins er um 7 m. Um 20-30 cm snjólag var yfir landinu beggja megin við veginn. M ók A. Er hann var á leið upp á veginn að sunnanverðu var B ekið yfir veginn úr norðri. Rakst B á vélarhlíf A. Þá var ákoma á hjálmi, sem M hafði á höfði sínu, eftir annað skíðið á B. Ökumenn sleðanna höfðu ekki öðlast réttindi til að aka vélsleðum. M hlaut alvarlega áverka á hrygg og mænu við slysið.

Ökumaður B umrætt sinn, C, kvaðst hafa fengið sleðann lánaðan hjá vini sínum, D. Þeir hafi ekið til suðurs og stokkið yfir veginn og farið svo aftur til baka yfir veginn en á öðrum stað. Þannig hafi þeir ekið í hring og hafi hann og M verið búnir að fara nokkrar ferðir áður en slysið varð. Hafi hann beðið M að fara sunnan við veginn og sjá þegar hann stykki yfir veginn. M hafi verið búinn að stökkva yfir veginn og hafi hann beðið í smástund eftir það, en ekki séð til ferða M. Hann hafi svo ekið af stað og taldi að M myndi bíða eftir honum sunnan vegarins til að horfa á hann stökkva. Í stökkinu hafi hann séð M koma akandi á sleðanum beint á móti sér, en það hafi hann ekki átt að gera. Hafi hann ekkert getað gert til að afstýra því að lenda á M.

Í gögnum málsins er ekkert haft beint eftir M. Í skýrslu, sem tekin var af móður hans, hefur hún eftir honum að hann muni mjög lítið eftir slysinu. Hann muni eftir að hafa verið kyrrstæður utan við veginn og muni einnig eftir hinum sleðanum í loftinu. Hann muni ekki af hverju hann hafi verið á þeim stað, þar sem slysið varð, eða hver hafi verið aðdragandi slyssins.

Vitnið D kvaðst hafa ekið B, en lánað hann svo C. Við stökkið hafi þeir hagað sér þannig að sá sem var á undan að stökkva hafi stundum beðið eftir hinum eða ekið aftur norður yfir veginn. Sá sem hafi verið á eftir hafi hins vegar ekki stokkið fyrr en hann hafi verið öruggur um að enginn væri fyrir. C hafi verið búinn að taka tvö stökk áður en slysið varð. Hann hafi heyrt þegar C hafi beðið M að fara suður fyrir veginn og horfa á hann stökkva, en M hafi verið á undan að stökkva. D kvaðst hafa verið nokkuð langt fyrir norðan veginn. Hann kvað M hafa stokkið yfir veginn. Hann hafi séð M koma til baka og hafi hann verið að komast upp á veginn, en þá hafi C verið við það að stökkva. Sökum þess hve hár vegkanturinn var hafi C ekki séð til ferða M. Er M hafi verið að aka inn á veginn, hafi sleði C verið í loftinu. Hafi sleði C lent fyrst á vélarhlíf A og síðan hafi annað skíðið sennilega farið í hjálm M. Við það hafi M rúllað af sleðanum og staðnæmst í vegkantinum að sunnanverðu, en A hafi stöðvast á miðjum veginum. Taldi D að slysið hafi orðið fyrir misskilning milli M og C.

Vitnið E kvaðst hafa verið skammt sunnan við veginn að Hauganesi og séð A vera ekið til suðurs og síðan hafi ökumaðurinn stokkið yfir veginn. Hann hafi ekið aðeins til suðurs, snúið síðan við og ekið til baka að veginum á mjög lítilli ferð. Er ökumaðurinn hafi verið að komast upp á veginn á sama stað og hann stökk yfir hann, hafi annar sleði, B, komið fljúgandi yfir veginn og lent á M,

ökumanni A. Hann hafi hins vegar verið aðeins frá slysstaðnum og því ekki séð nákvæmlega hvernig þetta gerðist. M hafi fallið af sleðanum og legið í vegkantinum, er hann kom að.

M krafðist bóta úr lögboðinni ábyrgðartryggingu vélsleðans B. Var ágreiningi um bótaskyldu úr þeirri vátryggingu skotið til úrskurðarnefndar. Með úrskurði nefndarinnar í máli nr. 70/2005 var komist það þeirri niðurstöðu að líkamstjón M skyldi bæstast að 2/3 hlutum úr ábyrgðartryggingu B. Skilja verður málskot M nú á þann veg að hann krefjist viðurkenningar á rétti til bóta úr slysatryggingu ökumanns vélsleðans A, sem hann ók, að því marki sem hann fékk ekki tjón sitt bætt úr ábyrgðartryggingu B. A var vátryggður hjá X, þ. á m. lögboðinni slysatryggingu ökumanns og eiganda. Félagið hefur hafnað bótaskyldu.

Álit.

Ekki er um það deilt að M ók A þegar hann slasaðist í umrætt sinn. X hefur hafnað bótum úr slysatryggingunni. Byggist synjun félagsins á því að M hafi verið rúmlega 15 ára þegar slysið varð og því ekki náð tilskildum lágmarksaldri til aksturs vélsleðans, sbr. 15. gr. reglugerðar um ökuréttindi nr. 501/1997. Samkvæmt 5. gr. skilmála vátryggingarinnar, sem í gildi voru á slysdegi, geti það varðað missi bótaréttar að aka án þess að hafa öðlast ökuréttindi. Þegar horft sé til ungs aldurs M og þeirrar géleysislegu háttsemi sem leiddi til slyssins veður ekki annað ráðið en að réttindaleysi og reynsluleysi hans hafi skipt sköpum fyrir að slysið varð.

Í 5. gr. skilmála fyrir slysatryggingu ökumanns og eiganda, sem í gildi voru hjá X þegar slysið varð, segir að réttur til vátryggingabóta geti fallið niður samkvæmt lögum um vátryggingarsamninga, ef vátryggingartaki eða vátryggður vanrækja skyldur sínar við stjórn ökutækisins t.d. með því að aka án þess að hafa öðlast ökuréttindi eða valda tjóni af ásetningi, stórkostlegu gáleysi eða undir áhrifum áfengis eða ávana- eða fíkniefna. Af orðalagi þessarar greinar skilmálanna er ljóst að því aðeins geti komið til niðurfellingar bóta vegna vanrækslu vátryggingartaka eða vátryggðs á skyldum sínum við stjórn ökutækis að hún verði leidd af lögum um vátryggingarsamninga, þ.e. lögum nr. 20/1954 um vátryggingarsamninga sem í gildi voru í desember 2004 er slysið varð. Í skilmálanum er ekki tilgreint nánar hvaða ákvæði laganna geta komið hér til álita. Í öðrum gögnum málsins hefur þess heldur ekki verið getið af hálfu X hvaða ákvæði laganna eigi að leiða til þeirrar niðurstöðu að fella beri niður rétt M til bóta úr slysatryggingunni. Þar sem um slysatryggingu er að tefla er það helst 124. gr. laganna sem hér getur komið til álita, en það ákvæði verður ekki skilið öðruvísi en svo að X geti því aðeins fallið frá ábyrgð sinni að slysið verði rakið til þess að M hafi af ásettu ráði eða stórkostlegu gáleysi vanrækt skyldur sínar við stjórn ökutækisins. Þótt M hafi ekki öðlast tilskilinn réttindi til aksturs A verður ekki talið að slysið megi rekja til þess að M hafi af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi vanrækt skyldur sínar við stjórn ökutækisins. Að þessu virtu verður ekki annað séð en lagaheimild brestir til að fella niður rétt M til bóta. Telst hann því eiga rétt til bóta úr slysatryggingunni að því marki sem hann hefur ekki fengið tjón sitt bætt úr ábyrgðartryggingu B.

Niðurstaða.

M á rétt til bóta úr slysatryggingu ökumanns og eiganda vélsleðans A hjá X.

Reykjavík, 26. febrúar 2008.

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.